Súd:	Okresný súd Trnava
Spisová značka:	8C/495/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu:	2115226622
Dátum vydania rozhodnutia:	10. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	Mgr. Linda Anovčinová
ECLI:	ECLI:SK:OSTT:2018:2115226622.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou Mgr. Lindou Anovčinovou v právnej veci sporu žalobcov: X/Juraj P., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XX, 2/ T. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. J. XXX/XA, V., 3/ T. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XX, V., všetci zastúpení Mgr. Ľudovítom Paulovičom, advokátom, so sídlom Martina Rázusa 19, Lučenec, IČO: 45 021 996, proti žalovaným: 1/ I. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXXX/XX, V., zastúpená JUDr. Michal Krutek, s.r.o., so sídlom Hlavná 11, Trnava, IČO: 47 254 581, konajúca prostredníctvom konateľa, advokáta JUDr. Michala Kruteka, 2/ KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, Bratislava, IČO: 00 585 441, zastúpená JUDr. Baltazárom Mucskom, advokátom, so sídlom Vajnorská 55, Bratislava, IČO: 42 174 856, 3/ DIPLOMAT DENTAL s.r.o., so sídlom Vrbovská cesta 17, Piešťany, IČO: 36 222 089, zastúpená Mgr. Matejom Csenkym, advokátom, so sídlom Dolné Bašty 2, Trnava, IČO: 42 164 125, o náhradu nemajetkovej ujmy, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaní v 1., v 2. a v 3. rade sú povinní zaplatiť žalobcovi v 1. rade náhradu nemajetkovej ujmy v sume 10.000,- Eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, pričom plnením jedného zo žalovaných zaniká druhému z nich povinnosť plniť.

II. Žalovaní v 1., v 2. a v 3. rade sú povinní zaplatiť žalobkyni v 2. rade náhradu nemajetkovej ujmy v sume 10.000,- Eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, pričom plnením jedného zo žalovaných zaniká druhému z nich povinnosť plniť.

III. Žalovaní v 1., v 2. a v 3. rade sú povinní zaplatiť žalobkyni v 3. rade náhradu nemajetkovej ujmy v sume 10.000,- Eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, pričom plnením jedného zo žalovaných zaniká druhému z nich povinnosť plniť.

IV. Žalobca v 1. rade má voči žalovaným v 1., v 2. a v 3. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

V. Žalobkyňa v 2. rade má voči žalovaným v 1., v 2. a v 3. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

Žalobkyňa v 3. rade má voči žalovaným v 1., v 2. a v 3. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia v 1. až 3. rade (ďalej aj ako „žalobcovia“) sa žalobou doručenou súdu dňa 29.10.2015 domáhali voči žalovaným v 1. rade, v 2. rade a v 3. rade zaplatiť žalobcom v 1. rade, 2. rade a 3. rade

každému sumu 10.000,- Eur, pričom v rozsahu plnenia jedného zo žalovaných zaniká druhému z nich povinnosť plniť a náhrady trov konania.

2. Žalobcovia svoj nárok odôvodnili tým, že žalovaná v 1. rade dňa 29.10.2012 v čase asi o 6:17 hod v Hlohovci na hlavnej ceste Hlohová ako vodička viedla vozidlo zn. Dacia Logan, evidenčné číslo L smerom od kruhového objazdu na železničnú stanicu Hlohovec, pričom v mieste križovatky V. - O. - K. sa plne nevenovala vedeniu motorového vozidla a nesledovala situáciu v cestnej premávke, v dôsledku čoho došlo k zrážke s chodkyňou X. P., nar. XX.XX.XXXX, ktorá prechádzala cez vozovku V. ulice v blízkosti prechodu pre chodcov z pohľadu vodičky zľava doprava, pričom pri dopravnej nehode boli chodkyni spôsobené zranenia, ktorým dňa XX.XX.XXXX podľahla. Žalobcovia ďalej v žalobe uviedli, že ako vyplynulo z vyšetrovania príčinou dopravnej nehody bolo závažné porušenie zákonných povinností žalovanej v 1. rade pri vedení motorového vozidla. Následkom konania žalovanej v 1. rade bola bezprostredná a náhla smrť matky žalovaných v 1. až 3. rade, v dôsledku ktorej sa im navždy zmenil život. Konaním žalovanej v 1. rade bolo neoprávnene zasiahnuté do osobnostných práv žalobcov tak ako to ustanovuje § 11 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“). Spôsobením úmrtia matky žalobcov bolo trvalo a neodstrániteľne zasiahnuté do ich súkromného a rodinného života. Žalobcovia citlivo vnímajú tento traumatizujúci dôsledok konania žalovanej v 1. rade na ich rodinnom živote, nakoľko mali s nebohou blízky a harmonický vzťah, po celý život im bola oporou a starostlivou matkou. Jej smrť prišla nečakane a absolútne nepredvídateľne. Rodinné vzťahy medzi nimi nebohou a žalobcami boli usporiadané a harmonické. Každá spomienka na ich nebohú matku vyvoláva v žalobcoch hlboký smútok a beznádej niečo zmeniť. Po tragédii prežívajú všetci členovia rodiny opodstatnenú traumu, zúfalstvo, smútok, citovú ujmu, úzkosť z trvalej straty blízkej osoby a nemožnosti ďalšieho spoločného života s blízkou osobou. V prípade tak intenzívneho a neodstrániteľného zásahu do osobnostných práv žalobcov, a to do práva na rodinný a súkromný život a práva na rozvíjanie citových vzťahov s blízkou osobou, nie je žiadna z morálnych foriem zadosťučinenia postačujúca. Intenzita, neodstrániteľnosť a trvalosť zásahu do osobnostných práv žalobcov a jeho následku spočívajúceho v úmrtí blízkej osoby, podľa názoru žalobcov opodstatňuje priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Ďalej poukazujúc na ustanovenia § 13 ods. 1 až 3 a § 16 Občianskeho zákonníka žalobcovia konštatovali, že žalovaná v 1. rade ako vodička motorového vozidla, ktorým bola spôsobená škoda, je osobou, ktorá svojim konaním priamo zasiahla so osobnostných práv žalobcov a zodpovedá tak za spôsobenú nemajetkovú ujmu žalobcov. Motorové vozidlo, ktorým bola spôsobená škoda, bolo v čase vzniku nemajetkovej ujmy žalobcov povinne zmluvne poistené u žalovanej v 2. rade poistnou zmluvou č. 6551579589/11. Vzhľadom na ustanovenie § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len „zákon o PZP“) povinnosť nahradiť spôsobenú škodu má teda nielen žalovaná v 1. rade, ale aj žalovaná v 2. rade ako poisťovateľ, pričom žalobcovia majú v zmysle ustanovenia § 15 ods. 1 zákona o PZP právo domáhať sa náhrady škody priamo aj proti žalovanej v 2. rade ako poisťovateľovi. Žalobcovia boli toho názoru, že ich nárok, nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do ich osobnostných práv je predmetom povinného zmluvného poistenia. Nakoľko zákon o PZP pojem škody nedefinuje, je podľa názoru žalobcov nutné ho vyložiť s prihliadnutím na všetky okolnosti, najmä s prihliadnutím na účel zákona o PZP v súvislosti s komunitárnym právom Európskej únie. Žalobcovia poukázali na skutočnosť, že účel zákonných ustanovení o povinnom zmluvnom poistení je vymedzený sekundárnym právom Európskej únie, najmä článkom 3 ods. 1 smernice Rady 72/166/EHS z 24. apríla 1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, článkom 1 ods. 1 a 2 smernice Rady 84/5/EHS z 30. decembra 1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a článkom 1 prvého odseku smernice Rady 90/232/EHS zo 14. mája 1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel. Na tomto mieste žalobcovia ďalej poukázali na rozsudok Európskeho súdneho dvora C22/2012 z 24.októbra 2013 vo veci Haasová. Žalobcovia sú preto toho názoru, že uvedené zákonné ustanovenia zákona o PZP je potrebné vykladať „eurokomformne“, v súlade s komunitárnym právom, na základe ktorého bol zákon prijatý vo svetle rozhodovacej praxe Európskeho súdneho dvora, tak že ich nemajetková ujma je krytá povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu uzatvorenú so žalovanou v 2. rade. Žalobcovia ďalej uviedli, že na základe výsledkov trestného konania možno vyvodiť" záver, že žalovaná v 1. rade, ktorá v čase dopravnej nehody bola zamestnancom žalovanej v 3. rade porušila dopravné predpisy pri vedení motorového vozidla, ktorého vlastníkom a držiteľom bola žalovaná v 3. rade, a v dôsledku toho došlo ku vzniku dopravnej nehody ako aj k úmrtiu matky žalobcov.

V prípade ak neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti bol spôsobený niekým, kto bol použitý právnickou osobou na realizáciu činnosti tejto právnickej osoby kedy určujúcim je existencia miestneho, časového a vecného vzťahu k plneniu činnosti takejto osoby, potom v týchto prípadoch občianskoprávna sankcia podľa § 13 Občianskeho zákonníka postihuje samotnú právnickú osobu podľa analógie § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 853 Občianskeho zákonníka. Ak žalovaná v 1. rade v čase vzniku dopravnej nehody plnila úlohy právnickej osoby žalovanej v 3. rade, v zmysle ustálenej judikatúry je nepochybné, že v takomto prípade žalovaná v 1. rade za takýto zásah do práv na ochranu osobnosti žalobcov nezodpovedá, ale sa má za to, že je to práve žalovaná v 3. rade kto zodpovedá za neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcov, ktorým bolo zasiahnuté do práv na ochranu osobnosti. Žalobcovia zároveň považovali za potrebné uviesť, že žalovaná v 3. rade bol v čase dopravnej nehody aj prevádzkovateľom motorového vozidla, ktorým bol spôsobený zásah do práva na ochranu osobnosti žalobcov, a preto je možné aj analogické použite § 427 a nasl. Občianskeho zákonníka v spojení s § 853 Občianskeho zákonníka pri určení osoby zodpovednej za zásah do práv na ochranu osobnosti žalobcov. Žalobcom v čase podania žaloby nebolo jednoznačne známe, či žalovaná v 1. rade pri vedení motorového vozidla, ktorého vlastníkom a držiteľom bol v čase dopravnej nehody žalovaná v 1. rade vykonávala činnosť pre žalovanú v 3. rade a plnila úlohy právnickej osoby žalovanej v 3. rade alebo sledovala iný účel, ktorý s jej činnosťou pre žalovanú v 3. rade nesúvisel. V súvislosti s uplatnenou výškou náhrady nemajetkovej ujmy žalobcovia poukázali jednak na závažnosť vzniknutej ujmy, ktorá je nenapraviteľná a jednak na samotné okolnosti prípadu, najmä na hrubé porušenie dôležitých povinností žalovanou v 1. rade, ktoré viedli k tragickej nehode a zapríčinili stratu najbližšej osoby pre pozostalých žalobcov v 1. až 3. rade. Za primeranú výšku náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch za zásah so práva na ochranu osobnosti konkrétne práva na súkromie a rodinný život a rozvoj citových väzieb s matkou požadujú pre žalobcu v 1. rade sumu 10.000,- Eur , žalobkyňu v 2. rade sumu 10.000,- Eur a pre žalobkyňu v 3. rade sumu 10.000,- Eur, zároveň si uplatnili nárok na náhradu trov konania.

3. Žalovaná v 1. rade vo svojom vyjadrení k žalobe uviedla, že žalobu žiada zamietnuť, nakoľko nárok žalobcov považuje za nedôvodný, ktorý nemá oporu v zákone. Uviedla, že jej je ľúto úmrtia matky žalobcov, avšak poukazujúc na svoje tvrdenia uvádzané aj v trestnom konaní má za to, že k nehode došlo zapríčinením nebohej matky žalobcov, pričom v tomto smere poukázala na závery znaleckého posudku znalca Ing. Svetlíka. Znalec určil za príčinu dopravnej nehody nesprávny prechod chodkyne cez križovatku, čím chodkyňa zásadne porušila zákon č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke. Matka žalobcov tak žalovanej v 1. rade vytvorila objektívne i subjektívne nepredvídateľnú situáciu, keď napriek tomu, že motorové vozidlo videla prechádzať vstúpila do vozovky. K uplatnenému nároku žalobcov k nemajetkovej ujme v peniazoch uviedla, že tento nárok si žalobcovia neuplatnili riadne a včas už v prípravnom konaní, a preto je považuje nárok žalobcov za premlčaný.

4. Žalovaná v 2. rade vo svojom vyjadrení k žalobe s poukazom na znenie ustanovení Občianskeho zákonníka, zákona o PZP ako aj odôvodnenia rozsudku vo veci Haasová zo dňa XX.XX.XXXX namietala svoje pasívnu vecnú legitimáciu z dôvodu, že neexistuje žiadny právny predpis, resp. právny vzťah, ktorý by ju v uvedenom prípade zaväzoval, prípadne mohol zaviazať k poskytnutiu plnenia žalobcom. V tomto smere poukázala aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. XCdo/XXX/XXXX, v zmysle ktorého účelom poistenia zodpovednosti za škodu je kryť zodpovednosť za škodu (nie zodpovednosť za nemajetkovú ujmu) spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Potom povinnosť poskytnúť zadosťučinenie podľa § 13 Občianskeho zákonníka je subjektívne spätá s tým, kto sa zásahu do týchto práv dopustil. Jedná sa výlučne o osobnú povinnosť tohto subjektu, ktorá neprechádza na ďalšiu osobu. Zároveň poukázala na skutočnosť, že v Občianskom zákonníku absentuje ustanovenie, ktoré by umožňovalo prípadný prechod tejto povinnosti na ďalšiu osobu, ako osobu z tohto hmotnoprávneho vzťahu povinnú. Podľa tvrdení žalovanej v 2. rade v konaní je nesporné, že zásah do osobnostných práv žalobcovia odvodzujú z dopravnej nehody zo dňa 29.10.2012, pričom žalovaná v 2. rade je len účastníkom poistného vzťahu zo zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Žalovaná v 2. rade teda žiadnym spôsobom nezasiahla do osobnostných práv žalobcov, a preto nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, a teda nie je daná jej pasívna legitimácia v tomto konaní. Žalovaná v 2. rade vo svojom vyjadrení k žalobe ďalej poukázala na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/201/2007 zo dňa 30.07.2008 a sp. zn. 2Cdo/93/2008 zo dňa 03.03.2010, ako aj rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/296/2011. V tomto smere žalovaná v 2. rade potom poukázala na skutočnosť, že nemajetková ujma nie je škoda, čo je zrejmé i zo samotnej systematiky Občianskeho zákonníka, kde ochrana osobnosti a nemajetková ujma je upravená v prvej časti Občianskeho zákonníka, pričom zodpovednosť

za škodu je upravená v šiestej časti Občianskeho zákonníka. Ide teda o dva úplne odlišné právne nároky. Kým právo na ochranu osobnosti je späté s osobnosťou človeka a jej prejavmi a hlavým účelom ochrany týchto práv je všestranný rozvoj a uplatnenie osobnosti človeka, právo na náhradu škody patrí tak fyzickej ako aj právnickej osobne a plní reparačnú a preventívnu funkciu. Ďalej žalovaná v 2. rade argumentovala tým, že rozhodnutia Európskeho súdneho dvora nedávajú odpoveď na otázku, či sú jeho rozhodnutia záväzné erga omnes alebo inter partes. V právnom zmysle judikatúra Európskeho súdneho dvora nemôže byť záväzná, teda nemôže mať normatívny charakter. Európsky súdny dvor v predmetnom rozsudku vo veci Haasová nevyložil, či v rámci posudzovanej českej (a teda z hľadiska analógie aj slovenskej) právnej úpravy je alebo nie ej v poistnom krytí povinného zmluvného poistenia zahrnutá aj náhrada nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode. Eurokomformný výklad zákona o PZP v zmysle rozsudku vo veci Haasová smerujúci k zahrnutiu náhrady nemajetkovej ujmy pozostalých osôb po obetiach dopravnej nehody by podľa žalovanej v 2. rade odporoval princípom právnej istoty, pričom by zároveň retroaktívne zasahoval do existujúcich vzťahov povinného zmluvného poistenia. Vzhľadom na vyššie uvedené, žalovaná v 2.rade žiadala, aby súd žalobu žalobcov v 1. až 3. rade na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 30.000,- Eur voči žalovanej v 2. rade zamietol z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitimácie.

5. Žalovaná v 3. rade vo svojom vyjadrení k žalobe uviedla, že žalovaná v 1. rade nepoužila predmetné motorové vozidlo v čase incidentu v súvislosti s plnením pracovných úloh. Vozidlo si požičala od svojho kolegu v čase pracovného voľna. Z tohto dôvodu nie je možné aplikovať ust. § 420 ods. 2 v spojení s § 853 Občianskeho zákonníka. Ďalej žalovaná v 3. rade tvrdila, že na náhradu nemajetkovej ujmy by mala byť povinná predovšetkým žalovaná v 2. rade, teda poisťovňa, kde bola uzatvorená zmluva o povinnom zmluvnom poistení. Nemajetkovú ujmu je podľa názoru žalovanej v 3. rade potrebné v širšom ponímaní považovať za škodu na zdraví podľa § 4 ods. 12 písm. a/ zákona o PZP. Takáto náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch preto spadá do rozsahu povinného zmluvného postenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Tento záver zároveň korešponduje s eurokomformným výkladom právne záväzných predpisov Európskej únie. Bez ohľadu na vyššie uvedené skutočnosti je podľa názoru žalovanej v 3. rade nárok žalobcov premlčaný. Argumentovala tým, že začiatok subjektívnej premlčacej doby nastal deň po dopravnej nehode (t. j. 30.10.2012), ktorá s poukazom na ustanovenie § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka uplynula dňa 30.10.2014, pričom právo na náhradu nemajetkovej ujmy síce spadá do práv slúžiacich na zabezpečenie ochrany osobnosti, ktoré vo všeobecnosti nepodliehajú premlčaniu, avšak právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je jedným zo samostatných prostriedkov ochrany osobnosti a ako také je právom majetkovej povahy. V súvislosti s touto skutočnosťou žalovaná v 3. rade poukázala aj ja fakt, že žalobcovia si nárok na náhradu nemajetkovej ujmy riadne a včas neuplatnili v zmysle Trestného poriadku, teda do skončenia vyšetrovania. S ohľadom na uvedené skutočnosti žalovaná v 3. rade navrhla podanú žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

6. Žalobcovia v reakcii na vyjadrenia žalovaných uviedli, že sú toho názoru, že žalovaný nárok, nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv je predmetom povinného zmluvného poistenia, pričom v tomto smere poukázali na viaceré rozhodnutia súdov. Navyše reagujúc na vyjadrenia žalovanej v 2. rade uviedli, že jej obrana nereflektuje povinnosti súdu pri aplikácii vnútroštátneho práva, prijatého na vykonanie smerníc komunitárneho práva. K vyjadreniu žalovanej v 1. rade poukázali na skutočnosť, že táto bola v trestnom konaní vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 5T/67/2014 právoplatne uznaná vinnou z trestného činu usmrtenia a v dôsledku jej protiprávneho konania došlo k usmrteniu blízkej osoby žalobcov v 1. až 3. rade. Na tvrdenia uvádzané žalovanou v 3. rade, že za škodu (ujmu) nezodpovedá žalobcovia argumentovali tým, že za škodu môže popri sebe zodpovedať tak subjektívne zodpovedný vodič motorového vozidla, ako aj objektívne zodpovedný prevádzkovateľ tohto vozidla. V súvislosti s uplatnenou výškou náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch poukázali na skutočnosť, že žalobcovia stratili najbližšiu osobu, a preto sumu 10.000,- Eur pre každého z nich považujú za primeranú.

7. Žalovaná v 1. rade vo svojom vyjadrení poukázala na rozsudok Európskeho súdneho dvora vo veci C-12/22 Haasová zo dňa 24.10.2013, konkrétne na body 50 a 55 a zároveň upriamila pozornosť na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 666/2016, pričom vzhľadom na ustanovenie § 4 ods. 2 písm. a/ zákona o PZP má za to žalovaná v 1. rade nemôže byť zaviazaná nahradiť žalobcom žalovanú ujmu. Prípadnú ujmu je žalobcom povinná nahradiť žalovaná v 2. rade ako poistiteľ vozidla, ktorého vlastníkom je žalovaná v 3. rade.

8. Žalovaná v 2 .rade svoje vyjadrenie k žalobe doplnila o námietku premlčania nároku žalobcov, pričom v tomto smere poukázala na osobitnú úpravu premlčania nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi. S poukazom na ustanovenie § 15 ods. 2 zákona o PZP na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi platí rovnaká úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila, pričom uvedené ustanovenie odkazuje na § 106 Občianskeho zákonníka. Zároveň uviedla, že žalobcovia požadujú od žalovaných nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, každý vo výške 10.000,- Eur, čo sa v kontexte rozsahu finančného odškodnenia podľa zákona č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi v znení neskorších predpisov javí ako neprimerané.

9. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom žalobcov a žalovanej v 1. rade, oboznámením sa obsahom spisu najmä žalobou žalobcov zo dňa 28.10.2015, úmrtným listom X. rodnými listami žalobcov v 1. až 3. rade, vyjadreniami strán sporu, spisom Okresného súdu Trnava sp. zn. XT/XX/XXXX., s obsahom celého spisového materiálu a zistil nasledovný skutkový stav.

10. Žalovaní v 1., v 2. a v 3. rade sú deťmi poškodenej zomrelej X.j, ktorá podľa úmerného listu matričného úradu Trnava, zväzok 95, ročník 2012, strana 3, poradové číslo 866 zomrela dňa 31.10.2012. Z rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 5T/67/2014-292 zo dňa 27.10.2015 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 5To/37/2016-336 zo dňa 22.09.2016 vyplýva, že žalovaná v 1. rade ako vodička zavinila dopravnú nehodu, pri ktorej došlo k úmrtiu matky žalobcov, keď viedla vozidlo značky Dacia Logan, EČV: L. a plne sa nevenovala vedeniu motorového vozidla a nesledovala situáciu v cestnej premávke v dôsledku čoho narazila do chodkyne, matky žalobcov, ktorá pri dopravnej nehode utrpela zranenia, ktorým dňa 31.10.2012 podľahla. Žalovaná v 1. rade svojim konaním porušila ustanovenia § 4 ods. 1 písm. c/, písm. e/ a § 137 ods. 2 písm. c/ zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov, za čo bola uznaná vinnou z prečinu usmrtenia a bol jej uložený trest odňatia slobody v trvaní dvoch rokov, ktorého výkon bol podmienečne odložený so skúšobnou dobou v trvaní troch rokov a bol jej uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dobu dvoch rokov. V odôvodnení rozsudku bolo ďalej konštatované, že žalovaná v 1. rade mala povinnosť reagovať včas na pohyb chodkyne (matky žalobcov), a to už približne po 1,1 m po vstupe chodkyne do križovatky, keď už vodička musela vidieť chodkyňu a že už začína prechádzať križovatkou. Na túto situáciu mala povinnosť včas zareagovať, a vtedy mala technickú možnosť zastaviť osobné motorové vozidlo pred vstupom do koridoru pohybu chodkyne. Menší podiel vzniku nehody pripadol aj na chodkyňu, ktorá prechádzala cez križovatku mimo priechodu pre chodcov a mohla takisto pozorovať prichádzajúce motorové vozidlo. Uvedené konanie chodkyne však nebolo tou príčinnou súvislosťou, ktoré viedlo k vzniku predmetnej nehody, tou bolo konanie žalovanej v 1. rade, ktorá chodkyňu musela spozorovať. V konaní ďalej nebolo sporné, že osobný automobil, ktorý žalovaná v 1. rade v čase dopravnej nehody viedla bolo ku dňu 29.10.2012 poistený u poisťovateľa KOOPERATIVA s číslom poistnej zmluvy XXXXXXXXXX/XX, pričom poisteným bola žalovaná v 3. rade, u ktorej bola žalovaná v 1. rade zamestnaná.

11. Žalobca v 1. rade pri výsluchu uviedol, že sa s matkou navštevovali aj každý deň, nakoľko učila jeho dieťa. Na otázky žalovanej v 1. rade uviedol, že počas dopravnej nehody pracoval v Rakúsku, pričom doma bol rôzne. Niekedy chodil jeden deň tam a späť len naložiť a vyložiť náklad, keďže Schwechat je blízko a doma bol niekedy aj tri dni. Doplnil, že poškodená učila jeho dieťa v škôlke a keď nebol doma on, tak ho zo škôlky vyzdvihla manželka. Žalobkyňa v 2. rade pri výsluchu uviedla, že stratu matky vníma veľmi bolestne, berie lieky a so stratou sa doteraz nevie vysporiadať, nakoľko sa s matkou ani nestihla rozlúčiť. Strata matky naštrbila ich rodinné väzby, nakoľko už neoslavujú jej narodeniny a meniny, pretože tu už jej matka nie je. Žalovaná v 3. rade pri výsluchu uviedla, že stratu matky vníma veľmi tragicky, matka jej veľmi chýba, pomáhala bratovi a sestre s deťmi, ale jej už nestihla. Nechutí jej jesť, ťažko sa jej spáva.

12. Žalovaná v 1. rade pri výsluchu uviedla, že trestné konanie už bolo ukončené. To čo sa stalo sa nedá už vrátiť späť, ale je jej to veľmi ľúto, nechcela nikoho zraziť. Motorové vozidlo v čase nehody viedla z dôvodu, že išla do práce. Žalovaná v 3. rade ju v tom čase zamestnávala.

13. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

14. Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

15. Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

16. Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

17. Podľa § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie.

18. Podľa§ 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

19. Podľa § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávnych predpisov nie je tým dotknutá.

20. Podľa § 420 ods. 3 Občianskeho zákonníka zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

21. Podľa ustanovenia § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

22. Podľa § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak právnym predpisom alebo rozhodnutím súdu je ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté alebo ak to vyplýva z povahy plnenia, že viac dlžníkov má tomu istému veriteľovi splniť dlh spoločne a nerozdielne, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich. Ak dlh splní jeden dlžník, povinnosť ostatných zanikne.

23. Podľa § 822 Občianskeho zákonníka z poistenia zodpovednosti za škody má poistený právo, aby v prípade poistnej udalosti poistiteľ za neho nahradil podľa poistných podmienok škodu, za ktorú poistený zodpovedá.

24. Podľa § 823 Občianskeho zákonníka náhradu platí poistiteľ poškodenému; poškodený však právo na plnenie proti poistiteľovi nemá, ak osobitné predpisy neustanovujú inak.

25. Podľa § 4 ods. 1 zákona o PZP poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.

26. Podľa § 4 ods. 2 písm. a/ zákona o PZP poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení.

27. Podľa § 4 ods. 4 zákona o PZP poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

28. Podľa § 15 ods. 1 zákona o PZP náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

29. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovolá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

30. Podľa ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

31. Podľa ustanovenia § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá, ods. 2 najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

32. Medzi fyzickými osobami existujú vzájomné sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, pričom porušením práva na život jednej z nich môže dôjsť k neoprávnenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. Právo na súkromie zahŕňa ja právo fyzickej osoby vytvoriť a udržiavať vzťahy s inými ľudskými bytosťami, najmä v citovej oblasti, aby tak fyzická osoba mohla rozvíjať a napĺňať svoju vlastnú osobnosť. Protiprávne narušenie týchto vzťahov predstavuje neoprávnený zásah do práva na súkromie a rodinný život fyzickej osoby. V prípade neoprávneného zásahu do týchto práv majú dotknuté osoby nárok v prvom rade domáhať sa zdržania neoprávnených zásahov, ďalej odstránenia následkov neoprávneného zásahu a poskytnutia primeraného zadosťučinenia. Satisfakcia prichádza do úvahy v prvom rade v podobe morálnej, napr. ospravedlnenie. Nárok na priznanie finančnej satisfakcie - náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch prichádza do úvahy len vtedy, ak by sa morálna satisfakcia nezdala postačujúca. Pre určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia sú stanovené dve kritériá, z ktorých musí súd vždy vychádzať - a to závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolnosti, za akých došlo k neoprávnenému zásahu. Následne, aké zadosťučinenie v peniazoch sa bude javiť primeraným, bude závisieť na posúdení súdu. Predpokladmi vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v predmetnom prípade sú: existencia ujmy (spočívajúca v poškodení duševného zdravia žalobcov), porušenie právnej povinnosti, resp. protiprávny úkon (spočívajúci v konaní tretej osoby zodpovednej za narušenie osobnostných práv žalobcov), príčinná súvislosť medzi touto ujmou a protiprávnym konaním.

33. V prejednávanej veci bolo vykonaným dokazovaní nesporne preukázané, že zásah do osobnostných práv žalobcov, do práva na ich rodinný a súkromný život bol spôsobený pri dopranej nehode, ktorú zavinila žalovaná v 1. rade, ktorá skutočnosť bola preukázaná rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 5T/67/2014-292 zo dňa 27.10.2015 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 5To/37/2016-336 zo dňa 22.09.2016. Žalovaná v 1. rade, ktorá spôsobila dopravnú nehodu, nebola v žiadnom príbuzenskom vzťahu s nebohou a dopravnú nehodu spôsobila svojou nepozornosťou, keď porušila povinnosti zákona o cestnej premávke, v dôsledku čoho zrazila chodkyňu, matku žalobcov. Týmto zásahom bola narušená celistvosť ich rodiny, pričom následky sú trvalé a neodstrániteľné.

34. Rodinný život zahŕňa okrem iného vzťahy medzi najbližšími rodinnými príslušníkmi, bez ohľadu na skutočnosť, či spolu trvale žijú alebo nie a protiprávne narušenie týchto rodinných vzťahov predstavuje neoprávnený zásah do práva na súkromný a rodinný život. Z tohto dôvodu mal súd za to, že v danom prípade smrť matky predstavuje pre žalobcov v 1. až 3. rade taký hlboký zásah do ich života, že tento sa nedá vrátiť späť a nie je reparovateľný. Ľudský život sa nedá oceniť peniazmi a nenavráti nikomu smrť rodinného príslušníka. Ide o veľmi blízke citové vzťahy, keď priami rodinní príslušníci, ako je to aj v prípade žalobcov, prežili s nebohou kus života, radosti, starosti, všetko, čo k životu patrí, a preto náhradu nemajetkovej ujmy treba pociťovať ako ujmu osobnostnú k rodinným príslušníkom a finančné zadosťučinenie ako satisfakciu resp. čiastočné odškodné za smrť rodinného príslušníka. Ide o tak závažný zásah do osobnostných práv žalobcov, že žiadna z morálnych foriem zadosťučinenia nie je postačujúca, preto sú dané predpoklady pre priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch. Podľa ustanovenia § 13 odsek 3 OZ je povinnosťou súdu určiť výšku náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, nielen s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy, ale súčasne musí zvážiť okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu práva. Toto posledné kritérium je určené všeobecne, aby súdu umožnilo prihliadať na najrôznejšie momenty, za ktorých došlo k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby a ktoré prípadne ovplyvnili takýto neoprávnený zásah resp. eventuálne aj podnietili.

35. Pri určení výšky peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy súd prihliadal u každého zo žalobcov predovšetkým na nenapraviteľný následok vzniknutý v dôsledku smrteľného zranenia matky žalobcov pri dopravnej nehode a dôsledky, ktoré táto tragická nehoda vyvolala. Zohľadnil aj skutočnosť, že išlo o nedbanlivostný trestný čin, žalovaná v 1. rade nad svojím konaním vyjadrila ľútosť a ospravedlnila sa, a to aj priamo na pojednávaní pred žalobcami. V konaní nebolo preukázané spoluzavinenie X.j, matky žalobcov na predmetnej dopravnej nehode. Súd vzal ďalej do úvahy aj tú skutočnosť, že žalobcovia boli v čase dopravnej nehody už plnoletými deťmi, v čase smrti ich matky mali už vlastné rodiny a nežili v spoločnej domácnosti. Zároveň prihliadol aj na skutočnosť, že žalobcovia mali s matkou dobrý vzťah, navštevovali sa a matka im (žalobcovi v 1. rade a žalobkyni v 2. rade) pomáhala aj s výchovou detí (jej vnúčat), pričom dieťa žalobcu v 1. rade dokonca aj vyučovala v materskej škole. Keďže súd mal za to, že tragická smrť matky žalobcov v 1., 2. a 3. rade zasiahla do ich životov a nenávratne popretŕhala ich doterajšie citové väzby, keď žalobcovia stratili možnosť realizovať a ďalej rozvíjať rodinný život so svojou matkou, ako aj vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti považoval súd žalobcami uplatnenú nemajetkovú ujmu v sume 10.000,- Eur pre každého za dôvodnú a primeranú. Podľa názoru súdu k závažnejšej ujme ako k usmrteniu už dôjsť nemôže, určené náhrady nemajetkovej ujmy každému zo žalobcov, ako o nich súd rozhodol a určil vo výroku tohto rozsudku, sú dôvodné, spravodlivé, v súlade so zákonom a najmä nie sú neprimerane vysoké, preto súd žalobe v plnom rozsahu vyhovel a priznal žalobcom uplatnený nárok na nemajetkovú ujmu v plnom rozsahu. Súd pri rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy prihliadol, ako už uviedol, na závažnosť zásahu do osobnostných práv žalobcov ako aj na obdobné rozhodnutia súdov.

36. Ďalej sa súd zaoberal námietkou žalovaných v 1., v 2. a 3. rade o nedostatku ich pasívnej vecnej legitimácie.

37. S poukazom na ustanovenia zákona o PZP k zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ktorá predstavuje predmet povinného ručenia je potrebné uviesť, že ide o mimozmluvný záväzkovo-právny vzťah spočívajúci na princípe tzv. objektívnej zodpovednosti. Túto zodpovednosť upravujú ustanovenia § 427 až § 431 Občianskeho zákonníka. Podľa nich fyzické a právnické osoby, ktoré prevádzkujú dopravu zodpovedajú za škodu spôsobenú osobitnou povahou tejto prevádzky. V ustanovení § 4 ods. 2 zákona o PZP je upravený rozsah poistenia, ktorý zákon určuje s ohľadom na nároky vyplývajúce z tohto zákona. V tomto ustanovení sú zároveň upravené jednotlivé zložky náhrady škody, ktoré má plniť poistiteľ za poisteného poškodenému a územná platnosť poistenia zodpovednosti. Nároky z titulu nemajetkovej ujmy v peniazoch ako nároky za zásah do osobnostných práv je upravený v prvej časti Občianskeho zákonníka s názvom Všeobecné ustanovenia a v ust. § 13 ods. 2 OZ ako jeden z právnych prostriedkov ochrany osobnostných práv. Zatiaľ čo podstatou a účelom nemajetkovej ujmy v peniazoch je poskytnutie fyzickej osobe, ktorej osobnostné právo bolo porušené, priznanie peňažnej satisfakcie, ktorej výška sa nedá presne určiť a stanovuje sa úvahou súdu, pri náhrade škody na zdraví a nákladov pri usmrtení v zmysle § 4 ods. 2 písm. a/, b/ zákona o PZP poisťovňa zodpovedá za takéto náklady len vtedy, ak boli skutočne vynaložené, preukázané v požadovanej výške a ak sa tak stalo v príčinnej súvislosti s úmrtím poškodeného. Tieto náklady je potrebné nielen uviesť, ale ich aj preukázať.

38. Súd považoval za potrebné zároveň poukázať na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ č. C-22/2012, v ktorom Súdny dvor poukázal na ustálenú judikatúru prijatú vo veci Margues Almeida, C-300/10, podľa ktorej zámerom smerníc nie je harmonizácia režimov zodpovednosti za škodu, ale členské štáty sú stále oprávnené upraviť režim zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel. Táto ich voľnosť je však zároveň obmedzená tým, že druhá smernica (smernica Rady 84/5/EHS o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel), ktorá dopĺňa prvú smernicu (smernica Rady 72/166/EHS o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti) stanovuje povinné krytie niektorých škôd, medzi ktoré patrí najmä ujma na zdraví, v určitých minimálnych sumách. Teda medzi škodami, ktoré musia byť kryté, sa v súlade s článkom 1 ods. 1 druhej smernice nachádza najmä ujma na zdraví. Súdny dvor ďalej spresňuje, že ujma na zdraví predstavuje akúkoľvek ujmu, ktorá bola spôsobená zásahom do osobnej integrity, čo zahŕňa tak fyzickú, ako aj psychickú traumu. V dôsledku toho medzi škody, ktoré sa musia nahradiť v súlade s prvou, druhou a treťou smernicou, patrí nemajetková ujma, ktorej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v danom spore. Ak teda vnútroštátne právo umožňuje rodinným príslušníkom obete

dopravnej nehody požadovať náhradu utrpenej nemajetkovej ujmy, náhrada tejto ujmy musí byť krytá povinným poistením motorového vozidla. Týmto vnútroštátnym právo je Občiansky zákonník, ktorý v ustanovení § 11 a § 13 priznáva nárok na náhradu nemajetkovej ujmy utrpenej v dôsledku úmrtia blízkej osoby.

39. Súd prvej inštancie k uvedenému dopĺňa, že eurokonformný výklad prichádza do úvahy predovšetkým vtedy, ak je vnútroštátny predpis nepresný a necháva súdnemu orgánu priestor pre úvahu, resp. eurokonformná interpretácia môže poslúžiť na účely vyplnenia medzery vnútroštátneho právneho predpisu ustanoveniami práva Únie. Vnútroštátny súd, ktorý aplikuje vnútroštátne právo, je pritom povinný vykladať ho čo najviac v zmysle znenia a cieľov smernice, aby sa dosiahol smernicou sledovaný účinok. Zásada eurokonformného výkladu vnútroštátneho práva platí nielen v prípade vnútroštátnych ustanovení osobitne prijatých na vykonanie smernice, ale vzťahuje sa na vnútroštátne právo ako celok, vrátane vnútroštátnej judikatúry. Vnútroštátne orgány aplikácie práva majú pritom v rámci svojich právomocí vždy usilovať o eurokonformný výklad vnútroštátneho práva, aby sa zabezpečila úplná účinnosť smernice a dosiahnutie jej cieľa, bez ohľadu na to, či ustanovenia použité pri výklade majú alebo nemajú priamy účinok.

40. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 474/2016-17 zo dňa 17.08.2016, Ústavný súd tiež poukazuje na článok 3 odsek 1 Smernice Rady 72/166/EHS z 24.04.1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti čl. 1 odsek 1 a 2 druhej Smernice Rady 84/5/EHS z 30.12.1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady č 2005/14/ES z 11.05.2005 a článok 1 prvý odsek 3 Smernice Rady 90/232/EHS zo 14.05.1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel s tým, že o týchto smerniciach sa jednoznačne vyjadruje aj v inom uznesení sp. zn. III. ÚS 646/2015 z 16.12.2015, v ktorom v obdobnej veci konštatoval, že hoci Súdny dvor viackrát zdôraznil, že nie je oprávnený vykladať ustanovenia vnútroštátneho práva, je zjavné, že ako vnútroštátne právo Českej republiky, tak aj vnútroštátne právo Slovenskej republiky prostredníctvom konkrétnych u stanovení Občianskeho zákonníka § 11 a § 13 každého z týchto štátov umožňuje blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravných nehodách, priznať náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá má byť krytá z povinného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

41. Ústavný súd vo svojom rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 666/2016 zo dňa 11.10.2016 vyslovil svoj názor, že nemá dôvod odchýliť sa od svojho meritórneho postoja ani na podklade rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/301/2012 z 31.03.2016, v súvislosti s námietkou sťažovateľa, že škoda je len škoda materiálna, keď v tomto smere Ústavný súd odkazom na zákonné ustanovenie § 444 OZ, podľa ktorého sa pri škode na zdraví jednorazovo odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženia jeho spoločenského uplatnenia, a preto záver, že pojem škoda nevykazuje žiadne imateriálne konotácie, nezodpovedá ani dikcii a v podstate dotknutých ustanovení Občianskeho zákonníka. Článok 288 odsek 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie určuje, že Smernica je záväzná pre každý členský štát vzhľadom na výsledok, ktorý sa má dosiahnuť. Ak vnútroštátny zákonodarca nesplní povinnosť zmeny právnej úpravy v nadväznosti na Smernicu EÚ, nastupuje nepriamy účinok smerníc (rozhodnutia Marleasing SA C-106/89 a Von Colson a Kamann(C-14/83), podľa ktorého je vnútroštátny súd povolaný na výklad vnútroštátneho práva povinný interpretovať ho tak, aby sa dosiahol výsledok sledovaný smernicou a tým zabezpečil súlad s 3. odsekom čl. 189 Zmluvy o založení EHS. Nepriamy účinok smerníc vyžaduje, aby pri aplikácii vnútroštátneho práva použil spôsob, ktorý nevedie k výsledku, ktorý odporuje smernici.

42. Žalovaná v 1. rade nesie zodpovednosť z titulu všeobecnej zodpovednosti podľa ustanovenia § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keď predpokladmi takéto zodpovednosti sú protiprávny úkon, teda porušenie pravidiel cestnej premávky žalovanou v 1. rade, ďalej vznik škody, ktorý spočíva v poškodení zdravia a úmrtí matky žalobcov, príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním žalovanej v 1. rade a vznikom škody, ako aj zavinenie žalovanej v 1. rade vo forme nedbanlivosti.

43. Pasívna legitimácia žalovanej v 2. rade, vychádza z eurokonformného výkladu pojmov „náhrada škody na zdraví“ v ustanovení § 4 a § 15 ods. 1 zákona o PZP a s prihliadnutím k samotnému účelu povinného zmluvného poistenia, z hľadiska zodpovednosti za neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej

osoby vyvolaný prevádzkou motorového vozidla sa v rámci náhrady škody odškodňuje aj nemajetková ujma spôsobená pozostalým po obeti dopravnej nehody, za ktorú možno priznať náhradu peňažnou formou podľa § 13 Občianskeho zákonníka, ktorú v širšom ponímaní treba považovať za škodu na zdraví podľa § 4 ods. 2 písm. a/ zákona o PZP. Takáto náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch preto spadá do rozsahu povinného zmluvného poistenia. Nárok žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je potom vo vzťahu k žalovanej v 2. rade ako poisťovateľovi zodpovednej osoby daný, a tento je krytý povinným zmluvným postením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, keď v zmysle ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a/ zákona o PZP je za škodu na zdraví potrebné považovať aj nemajetkovú ujmu.

44. Ďalej mal súd za to, že je daná aj pasívna vecná legitimácia žalovanej v 3. rade, ako prevádzkovateľa motorového vozidla značky Dacia Logan, ktorým v čase dopravnej nehody jazdila žalovaná v 1. rade, a to s poukazom na ustanovenie § 427 Občianskeho zákonníka. Nakoľko zodpovednosť prevádzkovateľa motorového vozidla je zodpovednosťou objektívnou, pričom za škodu spôsobenú zvláštnou povahou prevádzky zodpovedá prevádzateľ bez ohľadu na zavinenie (§ 853 a § 427 Občianskeho zákonníka). Vychádzajúc z uvedeného, pasívna legitimácia žalovanej v 3. rade je daná tým, že bola v čase vzniku dopravnej nehody prevdzáteľom motorového vozidla značky Dacia Logan, ktorým bola spôsobená nehoda, z toho dôvodu na listiny predložené žalovanou v 3. rade súd považoval za nevýznamné.

45. Z vyššie uvedených dôvodov sa súd nestotožnil s námietkou žalovaných v 1., v 2. a 3. rade o nedostatku ich pasívnej vecnej legitimácie.

46. V zmysle ustanovenia § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka poškodený môže požadovať náhradu škody od ktoréhokoľvek zo žalovaných alebo od všetkých. Skutočnosť, že k vzniku škody či inej ujmy došlo v súvislosti prevádzkou motorového vozidla, ktoré je povinne zmluvne poistené pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, neznamená, že dochádza k zániku zodpovednosti prevádzkovateľa motorového vozidla za vzniknutú škodu. Potom v zmysle § 15 ods. 1 zákona o PZP náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať. Z toho vyplýva, že poisťovateľ vykonávajúci povinné zmluvné poistenie zodpovednosti má pri uplatnení nároku poškodeného na náhradu škody rovnaké právne postavenie ako osoba, ktorá škodu priamo spôsobila. Poškodený môže priamo od neho požadovať na súde alebo mimo neho náhradu škody. Pre účely preskúmavanej veci treba preto zdôrazniť, že súd nie je oprávnený uložiť žalovaným povinnosť splniť záväzok spoločne a nerozdielne iba na základe vlastnej úvahy a bezzákonnej legitimácie.

47. Ak je v občianskom sporovom konaní na jednej alebo oboch procesných stranách viacero strán, ide o ich procesné spoločenstvo (aktívne alebo pasívne). Pre posúdenie, či ide o samostatné alebo nerozlučné spoločenstvo, je rozhodujúca povaha predmetu konania vyplývajúca z hmotného práva. V danom prípade z právnej úpravy zákona o PZP, ktorú treba aplikovať na vzájomný vzťah žalovaných nevyplýva, že by predmet konania nemohol byť prejednaný a rozhodnutý samostatne voči každému z nich. Medzi žalovanými ide o pasívne spoločenstvo samostatných spoločníkov. Z toho dôvodu súd posudzoval nárok žalobcov voči žalovaným tak, že zaviazal plniť každého z nich tak, že v rozsahu plnenia jedného zo žalovaných zaniká druhému z nich povinnosť plniť.

48. Súd ďalej neprihliadol ani na námietku premlčania žalovaného nároku vznesenú žalovanými, pretože právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je právom majetkovej povahy, ktoré sa premlčuje, a to vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe. Tieto závery vyplývajú aj napríklad aj z rozsudku Najvyššieho údu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/278/2007 zo dňa 29.05.2008. V prejednávanej veci premlčacia doba začala plynúť nasledujúci deň po tom, čo nastal zásah do práv žalobcov protiprávnym konaním žalovanej v 1. rade. K zásahu došlo momentom smrti matky žalobcov, a to dňa 31.10.2012, keď potom nasledujúcim dňom, t. j. 01.11.2012 začala plynúť všeobecná trojročná premlčacia doba, ktorá skončila dňa 01.11.2015. Žalobcovia podali žalobu dňa 29.10.2012 telefaxom a dňa 30.10.2012 bola táto doplnená písomným podaním, teda zjavne pred uplynutím trojročnej premlčacej doby.

49. Súd ďalej konštatuje, že v prejednávanej veci nevykonal dôkazy navrhnuté žalobcami na pojednávaní konanom dňa 25.05.2018 a 11.07.2018 nakoľko tieto, vzhľadom na koncentráciu konania, neboli žalobcami riadne navrhnuté. Žalobcovia síce navrhli vypočuť svedkov už v samotnej žalobe, ale týchto svedkov bližšie nešpecifikovali, a to ani v dodatočnej lehote poskytnutej súdom. Namiesto

výsluchu svedkov následne žalobcovia predložili čestné vyhlásenia svedkov, ktorí mali preukazovať intenzitu vzťahu a mieru zásahu spôsobenú úmrtím matky žalobcov.

50. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené dôvody súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

51. Podľa § 251 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

52. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

53. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

54. O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP, keď žalobcom v 1., v 2. a v 3. rade, ktorý mali vo veci plný úspech, priznal voči žalovaným nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (100 %), každému zo žalobcov osobitným výrokom. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Trnava. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.
Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie.